

17 Ιουλίου, 1992

[Δ.Γ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΚΗ ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΗΣ,

Εφρεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφρεσίβληπτης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5499).

-
- Ποινή — Πλαστογραφία κατά παράβαση των άρθρων 331, 333 (α) (δ) (ι) και 336 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Κυκλοφορία πλαστού εγγράφου κατά παράβαση των άρθρων 339 και 336 του Κεφ. 154 — Εξασφάλιση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις κατά παράβαση των άρθρων 297 και 298 του Κεφ. 154 — Επιβολή συντρέχουσων ποινών φυλάκισης πέντε χρόνων σε κάθε μια από τις κατηγορίες πλαστογραφίας και κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου και δεκαοκτώ μηνών σε κάθε μια από τις κατηγορίες εξασφάλισης χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις — Η ποινή φυλάκισης πέντε χρόνων μειώθηκε σε φυλάκιση τριάντη μηνών. 5
- Ποινή — Ελαφρυντικοί παράγοντες — Λευκό ποινικό μητρώο — Ομολογία — Παραδοχή — Αποκατάσταση ζημιών — Οικειοθελής επιστροφή στην Κύπρο για αντιμετώπιση των συνεπειών. 10
- Ποινή — Επιμέτρηση της ποινής στις περιπτώσεις προσώπων που είναι επαγγελματίες όπως λογιστές, δικηγόροι, τραπεζικοί, που είναι απίθανο να διαπράξουν παρόμοιο αδίκημα στο μέλλον — Αρχές που πρέπει να εφαρμόζονται. 15
- Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Εξατομίκευση της ποινής — Η θεωρία για εξατομίκευση δεν πρέπει να εξουδετερώνει τον αποτρεπτικό χαρακτήρα της ποινής στη διάπραξη σοβαρότατων αδικημάτων. 20
- Αγγλική νομολογία — Πρέπει να γίνονται δεχτές και να εφαρμόζονται οι αρχές της από τα Κυπριακά Δικαστήρια σε θέματα που αφορούν επιμέτρηση της ποινής.

Ο εφρεσείων ο οποίος ήταν αρχιλογιστής στο ξενοδοχείο Cyprus Maris στην Πάφο σε διάφορες ημερομηνίες μεταξύ της 6ης Φεβρουαρίου και της 26ης Οκτωβρίου 1990 είχε εκδώσει 26 συνολικά πλαστές επιταγές για διάφορα ποσά χωρίς εξουσιοδότηση. Σε όλες τις πιο πάνω επιταγές, που είχαν εκδοθεί την εταιρεία Astarti Development Ltd./C Cyprus Maris, ο εφρεσείων πλαστογράφησε 25

5 τις υπογραφές του Διευθυντή του Ξενοδοχείου και είτε του ενός είτε του άλλου από τους δύο διευθυντές της ιδιοκτητήτριας εταιρείας του Ξενοδοχείου. Αφού έκαμνε τις κατάλληλες πλαστές "οπισθογραφήσεις" όπου χρειαζόταν, κατέθεσε τις 26 αυτές επιταγές στην Τράπεζα Barclays και στην Τράπεζα Κύπρου με αποτέλεσμα οι λογαριασμοί του να πιστωθούν με το συνολικό ποσόν των ΑΚ 102.999,25 από το οποίο κατόρθωσε να αποσύρει ΑΚ 79.909,25.

10 Ο εφεσείων ο οποίος ήταν ηλικίας 32 χρόνων και πατέρας δύο ανηλίκων παιδιών επέστρεψε οικειοθελώς στην Κύπρο στις 7.2.91 συνεργάστηκε πλήρως με τις Αστυνομικές Αρχές, παραδέχτηκε τη διάπραξη των αδικημάτων του, εξέφρασε την μεταμέλεια του και την πρόθεση του για οικονομική επανόρθωση του ποσού. Τις επιβληθείσες ποινές φυλάκισης πέντε χρόνων που του επεβλήθηκαν στις κατηγορίες πλαστογραφίας και κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου εφεσείβαλε για τους λόγους ότι το Κακουργιοδικείο:

15 1. Εσφαλμένα αρνήθηκε να αντλήσει καθοδήγηση από τις Αγγλικές αποφάσεις λόγω της εσφαλμένης απόφασής του για μη εφαρμογή από τα Κυπριακά Δικαστήρια των αρχών που εφαρμόζονται στην Αγγλία αναφορικά με την επιβολή ποινής σε κατηγορούμενους που διαπράττουν παρόμοια αδικήματα.

20 2. Παρέλειψε να εφαρμόσει την αρχή της εξατομίκευσης της ποινής τονίζοντας περισσότερο το στοιχείο της αποτροπής.

25 3. Δεν έδωσε την δέουσα βαρύτητα στην παραδοχή, στην αποκατάσταση των ζημιών και στην οικειοθελή επιστροφή του εφεσείοντα στην Κύπρο.

Επίσης η έφεση εστρέφετο και εναντίον της ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε την έφεση και απεφάνθηκε ότι:

30 1. Η διαφοροποίηση που έκαμε το Κακουργιοδικείο μεταξύ Αγγλικών και Κυπριακών δεδομένων δεν είναι εύλογη. Τα δεδομένα της Κύπρου επιβάλλουν την εφαρμογή της κατευθυντήριας γραμμής ότι οι Αγγλικές αποφάσεις και αρχές για την επιμέτρηση της ποινής πρέπει να ακολουθούνται στην Κυπριακή νομολογία. Η Κύπρος είναι χώρα του Κοινοδικαίου με ταυτόσημες με την Αγγλία αρχές στο πεδίο αυτό του δικαίου. Το πρωτόδικο Δικαστήριο λανθασμένα δεν υιοθέτησε την Αγγλική νομολογία η οποία δεν είναι αντίθετη με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της Κύπρου. Το γεγονός ότι στην Αγγλία η προβλεπόμενη για το ίδιο αδίκημα ποινή είναι ψηλότερη δεν δικαιολογεί την μη υιοθέτηση των αρχών της Αγγλικής νομολογίας.

40 2. Η επιβολή της ποινής της φυλάκισης είναι από μόνη της στοι-

χείο αποτρεπτικότητα στις περιπτώσεις που κατά κανόνα, δεν υπάρχει, πιθανότητα επανάληψης παρομοίων αδικημάτων δολίου χρηματισμού ή εγκλημάτων της φύσεως αυτής από πρόσωπα που είναι επαγγελματίες όπως λογιστές, δικηγόροι και τραπεζίκοί.

5

3.Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα βαρύτητα στον παράγοντα επανόρθωση της ζημιάς στην επιμέτρηση της ποινής παρόλο ότι η επανόρθωση αυτή δεν μειώνει την βαρύτητα του αδικήματος. Η μεταμέλεια είναι στοιχείο μείωσης της ποινής.

10

4.Τα Δικαστήρια με την επιβολή των ποινών ενθαρρύνουν τους αδικοπραγούντες να επανορθώσουν την ζημιά των παραπονομένων.

5.Η οικειοθελής επιστροφή του εφεσείοντα στην Κύπρο είναι μικρής σημασίας και δεν υποτιμήθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο.

15

6.Στην παρούσα υπόθεση η φυλάκιση από μόνη της είναι μεγάλη τιμωρία για τον εφεσείοντα λόγω της δημιουργίας σ' αυτόν καταστροφικών αποτελεσμάτων, ειδικά στον επαγγελματικό τομέα.

20

7.Η ποινή φυλάκισης πέντε χρόνων κρίνεται υπό το φως όλων των περιστάσεων έκδηλα υπερβολική και μειώνεται σε ποινή φυλάκισης τριάντη χρόνων.

Η έφεση επιτρέπεται. Η φυλάκιση των πέντε χρόνων μειώνεται σε τριάντη χρόνια. Οι ποινές να συντρέχουν.

25

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Afxenti "Iroas" v The Republic (1966) 2 C.L.R. 116·

Mazarakis v Republic (1982) 2 C.L.R. 183·

R v Milne [1983] Crim. L. R. 277·

30

R v Withers [1983] Crim. L. R. 339·

R v Kelly [1983] Crim. L. R. 340·

John Barrick, 81 Cr. App. R. 78·

Queen v Erodoutou, XIX C.L.R. 144·

Stylianou v The Police, 1962 C.L.R. 152·

35

Mouzouris and Another v Xylophaghos Plantations Ltd (1977) 1 C.L.R. 287·

Adamtsas Ltd (In Voluntary Liquidation) v Republic (1977) 3 C.L.R. 181.

The Republic v Pierides (1971) 2 C.L.R. 181.

Αστυνομία v Ξυδιά και Άλλων (1991) 2 Α.Α.Δ. 456.

5

Ieronymides v Republic (1982) 2 C.L.R. 258.

Christodoulou v Police (1985) 2 C.L.R. 93.

Χ' Φιλίππου v Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 95.

Έφεση εναντίον Ποινής.

10 Έφεση εναντίον της ποινής από τον Κώστα Κολοκασί-
 15 δη ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 16.7.1991 από το Κα-
 κουργιοδικείο Πάφου (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 834/
 91) σε 26 κατηγορίες πλαστογραφίας κατά παράβαση των
 άρθρων 331, 333 (α) (δ) (ι) και 336 του Ποινικού Κώδικα,
 20 Κεφ. 154, σε 26 κατηγορίες κυκλοφορίας πλαστού εγγρά-
 15 φου κατά παράβαση των άρθρων 339 και 336 του Ποι-
 νικού Κώδικα, Κεφ. 154 και σε 26 κατηγορίες για εξασφάλι-
 ση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις, κατά παράβαση
 των άρθρων 297 και 298 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154,
 20 και καταδικάστηκε από Καλλή, Π.Ε.Δ., Σ. Νικολαΐδη,
 Α.Ε.Δ. και Πασχαλίδη, Ε.Δ. σε συντρέχουσες ποινές φυλά-
 κησης πέντε ετών στην κάθε μια από τις κατηγορίες της
 πλαστογραφίας, επίσης φυλάκιση πέντε ετών στην κάθε
 25 μια από τις κατηγορίες της κυκλοφορίας πλαστού εγγρά-
 φου και φυλάκιση 18 μηνών στην κάθε μια από τις κατη-
 γορίες της εξασφάλισης χρημάτων δια ψευδών παραστά-
 σεων.

Μ. Κυπριανού, για τον εφεσείοντα.

30 *Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημο-
 κρατίας, με τον κ. Ρ. Γαβριηλίδη, Ανώτερο Δικηγόρο
 της Δημοκρατίας και την Λ. Δημητριάδου, (δ/νις) Δι-
 κηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.*

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την απόφαση του Δικα-

στηρίου. Ο εφεσείων, με δική του παραδοχή, βρέθηκε από το Κακούργιοδικείο, που συνεδρίαζε στην Πάφο, ένοχος διάπραξης των πιο κάτω αδικημάτων:-

1. 26 κατηγορίες πλαστογραφίας κατά παράβαση των Άρθρων 331, 333(α)(δ)(ι) και 336 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. 5
2. 26 κατηγορίες κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου κατά παράβαση των Άρθρων 339 και 336 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.
3. 26 κατηγορίες για εξασφάλιση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις, κατά παράβαση των Άρθρων 297 και 298 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. 10

Το Κακούργιοδικείο Πάφου επέβαλε τις ακόλουθες ποινές:-

1. Φυλάκιση πέντε ετών στην κάθε μια από τις κατηγορίες της πλαστογραφίας. 15
2. Φυλάκιση πέντε ετών στην κάθε μια από τις κατηγορίες της κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου.
3. Φυλάκιση 18 μηνών στην κάθε μια από τις κατηγορίες της εξασφάλισης χρημάτων διά ψευδών παραστάσεων. 20

Διέταξε όπως όλες οι πιο πάνω ποινές συντρέχουν.

Με την έφεση αυτή προσβάλλονται οι πιο πάνω ποινές των πέντε ετών φυλάκισης.

Οι λόγοι της έφεσης, όπως εκτίθενται στο εφετήριο και αναπτύχθηκαν ενώπιόν μας, είναι:- 25

1. Το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα αποφάσισε ότι οι αρχές που εφαρμόζονται στην Αγγλία, κα-

5 θόσον αφορά την "επιβολή ποινής σε κατηγορούμενους που διαπράττουν παρόμοια αδικήματα", δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην Κύπρο και εσφαλμένα αρνήθηκε να αντλήσει καθοδήγηση από τις Αγγλικές Αποφάσεις.

2. Το πρωτόδικο Δικαστήριο παρέλειψε να εφαρμόσει την αρχή της εξατομίκευσης της ποινής και έδωσε περισσότερη και/ή αδικαιολόγητη βαρύτητα στο στοιχείο της αποτροπής.

10 3. Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα βαρύτητα:-

(α) Στην παραδοχή του εφεσείοντα.

(β) Στην αποκατάσταση των ζημιών και

15 (γ) Στην οικειοθελή επιστροφή του στην Κύπρο για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες των πράξεών του.

4. Η ποινή είναι, κάτω από τις περιστάσεις, έκδηλα υπερβολική.

20 Ο εφεσείων είναι τώρα ηλικίας 32 χρονών. Είναι λογιστής, νυμφευμένος και πατέρας δύο ανήλικων παιδιών - 9 και 11 χρονών, αντίστοιχα.

Σπούδασε λογιστική στην Αγγλία από το 1979 μέχρι το 1984.

25 Το 1985 ανέλαβε υπηρεσία ως Αρχιλογιστής του Ξενοδοχείου Cypria Maris στην Πάφο.

30 Το ξενοδοχείο Cypria Maris είναι ιδιοκτησία της εταιρείας Astarti Development Ltd. Διευθυντής του ξενοδοχείου είναι ο Κώστας Σαββίδης. Δυο από τους μεγαλύτερους μετόχους της εταιρείας - οι Μάριος Χαμπουλλάς και Μιχαλάκης Κονιώτης - είναι Διευθυντές της. Για την

εξόφληση των λογαριασμών του ξενοδοχείου, η εταιρεία εκδίδει επιταγές, που, για να είναι έγκυρες, πρέπει να υπογράφονται από το Διευθυντή του ξενοδοχείου και ένα από τους Διευθυντές της εταιρείας, είτε τον Μάριο Χαμπουλλά, είτε τον Μιχαλάκη Κονιώτη.

5

Η διαδικασία για έκδοση επιταγών είναι: Η λογίστρια του ξενοδοχείου συμπληρώνει Δελτίο Εξουσιοδότησης Έκδοσης Επιταγής, στο οποίο επισυνάπτει τα σχετικά τιμολόγια ή δικαιολογητικά. Ετοιμάζει την επιταγή και την παρουσιάζει στον Αρχιλογιστή μαζί με τα τιμολόγια και άλλα δικαιολογητικά για έλεγχο για να υπογράψει το Δελτίο Εξουσιοδότησης Έκδοσης Επιταγής. Στη συνέχεια, όλα τα πιο πάνω ελέγχονται και από το Διευθυντή του ξενοδοχείου, ο οποίος, αφού υπογράψει την επιταγή, την παρουσιάζει για υπογραφή σε ένα από τους δυο πιο πάνω Διευθυντές της εταιρείας.

10

15

Ο εφeseίων, ως Αρχιλογιστής του ξενοδοχείου, είχε πρόσβαση στα βιβλιάρια επιταγών της εταιρείας, που φυλάγονταν σε κιβώτια ασφαλείας, ή ήταν στο γραφείο της λογίστριας για την καθημερινή χρήση.

20

Στις 27 Οκτωβρίου, 1990, ο Μάριος Χαμπουλλάς κατάγγειλε στην Αστυνομία Πάφου ότι ανακάλυψε δυο επιταγές του ξενοδοχείου που φαίνονταν πλαστογραφημένες, με την έννοια ότι δεν έφεραν τη γνήσια υπογραφή του, ή εκείνη του Διευθυντή του ξενοδοχείου. Ταυτόχρονα πληροφόρησε την Αστυνομία πως ο εφeseίων, τον οποίο υποπτευόταν ως τον πλαστογράφο, είχε ήδη παραιτηθεί από τη θέση του. Ανέφερε, επίσης, πως τις δύο επιταγές του τις παρέδωσε ο Διευθυντής υποκαταστήματος της Τράπεζας Barclays στην Κάτω Πάφο, ο οποίος, κατά την κατάθεση των επιταγών αυτών, είχε προσέξει ότι το όνομα στο οποίο εκδόθηκαν και το ποσό, που ήταν γραμμένο ολογράφως, συμπληρώθηκαν με διαφορετική πένα. Κατέθεσε ότι, από έλεγχο που έκαμε, διαπίστωσε πως δεν υπήρχαν τιμολόγια ή δικαιολογητικά για την έκδοση των δυο αυτών επιταγών. Αφού παρέδωσε τις δυο επιταγές στην Αστυνομία, έδωσε εντολή να σταματήσει η πληρωμή

25

30

35

5 τους, όπως και οποιασδήποτε άλλης επιταγής που παρουσιάστηκε, ή επρόκειτο να παρουσιαστεί από το ξενοδοχείο *Cyrgia Maris* στις διάφορες Τράπεζες με τις οποίες η εταιρεία είχε συνεργασία. Παράλληλα διέταξε γενικό έλεγχο των οικονομικών του ξενοδοχείου από τον Ελεγκτή της Εταιρείας.

10 Αφού διαπιστώθηκε πως ο εφeseίων εγκατέλειψε την Κύπρο την ίδια μέρα που έγινε η εναντίον του καταγγελία, δηλαδή στις 27 Οκτωβρίου, 1990, με προορισμό την Πολωνία, εκδόθηκε εναντίον του ένταλμα σύλληψης και το όνομά του τοποθετήθηκε στο "Stop List".

15 Μετά τον έλεγχο που έκανε ο Ελεγκτής της Εταιρείας, διαπιστώθηκε ότι ο εφeseίων, σε διάφορες ημερομηνίες, μεταξύ της 6ης Φεβρουαρίου, 1990, και της 26ης Οκτωβρίου, 1990, είχε εκδώσει 26 συνολικά πλαστές επιταγές για διάφορα ποσά, όπως αναφέρεται στις λεπτομέρειες των κατηγοριών, χωρίς εξουσιοδότηση - 17 της Τράπεζας *Barclays* και 9 της Τράπεζας Κύπρου - όλες με εκδότη την Εταιρεία *Astarti Development Ltd. A/C Cyrgia Maris*.

20 Από τις 26 αυτές επιταγές, τις 8 τις εξέδωσε στο όνομά του, μερικές στο όνομα προσώπων που είχαν κάποια συνεργασία με το ξενοδοχείο, π.χ. ως τροφοδότες, και τις άλλες στο όνομα ανύπαρκτων ή φανταστικών προσώπων.

25 Και στις 26 επιταγές ο εφeseίων πλαστογράφησε τις υπογραφές του Διευθυντή του ξενοδοχείου και, είτε του ενός, είτε του άλλου από τους δύο Διευθυντές της Εταιρείας - Χαμπουλλά και Κονιώτη. Στη συνέχεια, κάμνοντας τις κατάλληλες πλαστές "οπισθογραφήσεις", όπου χρειαζόταν, κατέθεσε τις 26 αυτές επιταγές στους προσωπικούς του λογαριασμούς στην Τράπεζα *Barclays* και στην Τράπεζα Κύπρου, με αποτέλεσμα οι λογαριασμοί του να πιστωθούν με το συνολικό ποσό των £102.999,25, ποσό με το οποίο χρεώθηκαν, βέβαια, οι ανάλογοι λογαριασμοί της εταιρείας - ιδιοκτήτριας του ξενοδοχείου.

35 Αυτό, κατόρθωσε να αποσύρει £79.909.25.

Ο εφeseίων επέστρεψε στην Κύπρο στις 7 Φεβρουαρίου, 1991. Συνελήφθη με δικαστικό ένταλμα την επομέ-

νη. Ομολόγησε την ενοχή του, συνεργάστηκε με τις Αστυνομικές Αρχές και τις διευκόλυνε στο έργο τους. Παραδέχτηκε τη διάπραξη των αδικημάτων και εξέφρασε τη μεταμέλειά του, με συντριβή και πρόθεση οικονομικής επανόρθωσης.

5

Ο εφεσείων χρησιμοποίησε τα χρήματα σε επιχείρηση εστιατορίου στην Πάφο, η οποία απέτυχε με καταστροφικές οικονομικές συνέπειες.

Στις 22 Μαΐου, 1991, όπως δήλωσε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ενώπιον του Κακουργιοδικείου, τον επισκέφθηκαν στο γραφείο του ο τότε δικηγόρος του εφεσείοντα με τον κ. Χρ. Μαυρέλλη, δικηγόρο της παραπονούμενης εταιρείας, και τον πληροφόρησαν ότι γίνονταν διευθετήσεις για πλήρη οικονομική επανόρθωση εκ μέρους του εφεσείοντα προς την εταιρεία. Το σύνολο του ποσού πληρώθηκε ή διασφαλίστηκε. Η αδελφή του εφεσείοντα υποθήκευσε το σπίτι της για ποσό £23.000,-. Ο πατέρας του, ο οποίος κατάγεται από τον Καραβά και εργάζεται από χρόνια στην Αγγλική Βάση της Επισκοπής, έκαμε έγκυρες διευθετήσεις ώστε ποσό £30.000,-, που δικαιούται να πάρει ως φιλοδώρημα, να πληρωθεί κατευθείαν από τις Αρχές των Βάσεων, οι οποίες συγκατατέθηκαν γραπτά, στην παραπονούμενη εταιρεία. Για την εξασφάλιση του υπόλοιπου ποσού ρευστοποιήθηκαν όλα τα υπάρχοντα της προσωπικής οικογένειας του εφεσείοντα.

10

15

20

25

Για την επιβίωση της συζύγου και των τέκνων του εφεσείοντα, πριν ακόμα καταδικαστεί, ήλθε αρωγός το Γραφείο Ευημερίας και καταβάλλει μηνιαίο δημόσιο βοήθημα.

30

Ο εφεσείων έχει λευκό παρελθόν.

Οι αρχές, με βάση τις οποίες επεμβαίνει το Εφετείο στην ποινή που επιβάλλει πρωτόδικο Δικαστήριο, είναι γνωστές - (βλ., μεταξύ άλλων, *Michael Antoni Afxenti "Iroas" v. The Republic* (1966) 2 C.L.R. 116· *Mazarakis v.*

35

Republic (1982) 2 C.L.R. 183).

5 Ο δικηγόρος του εφεσείοντα εισηγήθηκε ενώπιον του Κακουργιοδικείου ότι, σύμφωνα με την Αγγλική νομολογία - (*R. v. Milne* [1983] Crim.L.R. 277· *R. v. Withers* [1983] Crim.L.R. 339) - στην περίπτωση προσώπων, όπως λογιστές, δικηγόροι, που είναι απίθανο να διαπράξουν παρόμοιο αδίκημα στο μέλλον, εφαρμόζονται ορισμένες κατευθυντήριες αρχές στην επιμέτρηση της ποινής φυλάκισης.

10 Οι αρχές αυτές συνοψίζονται ως εξής:-

(α) Για κατηγορούμενους χωρίς προηγούμενες καταδίκες, οι οποίοι είναι απίθανο να παρανομήσουν στο μέλλον, ποινή φυλάκισης οποιασδήποτε διάρκειας αποτελεί μια πολύ σοβαρή τιμωρία.

15 (β) Σε τέτοιες περιπτώσεις, εκείνο που επιβάλλεται να γίνει είναι η επιβολή ποινής που να αντικατοπτρίζει τη βαρύτητα του αδικήματος και να αποτρέπει τον ίδιο τον κατηγορούμενο, στο βαθμό που υπάρχει η πιθανότητα, να διαπράξει το αδίκημα εκ νέου. Ο σκοπός όμως αυτός δεν εξυπηρετείται με μακράν ποινή φυλάκισης - (βλ. *R. v. Withers*, (ανωτέρω)).

20

(γ) Η μακρά κράτηση του κατηγορούμενου στη φυλακή δεν εξυπηρετεί οποιοδήποτε σκοπό, αλλά ούτε είναι προς το συμφέρον του κατηγορούμενου. Το γεγονός, μάλλον, ότι ο κατηγορούμενος θα βρεθεί για κάποιο χρονικό διάστημα στη φυλακή είναι επαρκής τιμωρία, γιατί εφαρμόζεται η αρχή "του τραντάγματος της πόρτας των φυλακών" ["clang of the prison gate"].

25

(δ) Σε τέτοιες περιπτώσεις το Δικαστήριο πρέπει να ενεργεί με τη μεγαλύτερη δυνατή επιείκεια - (βλ. *R. v. Kelly* [1983] Crim.L.R. 340).

30

Στην υπόθεση *R. v. Milne*, (ανωτέρω), ο Λόρδος Αρχιδικαστής Lane είτε στη σελ. 278:-

"The Court accepted counsel's submission that while some years ago solicitors responsible for defalcation on this scale would have gone to prison for five or six years, the climate of sentencing, opinion and practice had now altered, so that courts asked themselves what is the minimum sentence which it was possible to pass which would amount to an effective punishment for the crime, a sufficient sentence to mark public disapproval of this type of behaviour, and a sufficient sentence to act as a deterrent and as an expiation of the offence. Appellants of this sort were extremely unlikely to offend again, so no part of the punishment need be devoted to protecting the public; the closing of the prison gates behind the appellant was a great punishment in itself."

Το Κακουργιοδικείο, αφού ανέφερε ότι οι Αγγλικές αποφάσεις δεν είναι δεσμευτικές στην Κυπριακή έννομη τάξη, ότι στις Αγγλικές αποφάσεις που αναφέρθηκαν η προβλεπόμενη από το νόμο φυλάκιση ήταν μέχρι δέκα χρόνια, ενώ το αδίκημα πλαστογραφίας στην Κύπρο φέρει ανώτατη ποινή φυλάκισης διά βίου, στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής, δεν υιοθέτησε τις Αγγλικές Αποφάσεις και είπε:-

"Εν πάση όμως περιπτώσει η προσέγγιση των Αγγλικών Δικαστηρίων η οποία βασίζεται πάνω στην πιθανότητα μη επανάληψης παρόμοιου αδικήματος μας βρίσκει σύμφωνους. Ωστόσο η προσέγγιση αυτή πρέπει να προσαρμόζεται στα δικά μας δεδομένα αφού λαμβάνεται πρώτιστα υπόψη η ποινή που προβλέπεται από την δική μας νομοθεσία. Αναφορικά με την αρχή του 'τραντάγματος της πόρτας της φυλακής', νομίζουμε πως δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής σε υποθέσεις όπως η παρούσα για την οποία προβλέπεται ποινή φυλάκισης δια βίου. Υιοθέτηση τέτοιας πορείας για ένα τόσο σοβαρό αδίκημα θα οδηγούσε σε εξουδετέρωση της εφαρμογής των σκοπών του νόμου. Ούτε και υπάρχει πεδίο εξατομίκευσης της ποινής γιατί όπως υποδεικνύεται από τη νομολογία για τα σοβαρότατα αδικήματα που ο κατηγορούμενος έχει διαπράξει επιβάλλεται η

επιβολή ποινής με χαρακτήρα αποτρεπτικό ο οποίος σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να εξουδετερώνεται με την εφαρμογή της θεωρίας της εξατομίκευσης της ποινής ..."

5 Ο δικηγόρος του εφεσείοντα εισηγήθηκε ότι οι Αγγλικές αποφάσεις δεν είναι δεσμευτικές, αλλά πειστικές αυθεντίες, τις οποίες τα Κυπριακά Δικαστήρια δέχονται με σεβασμό και, εκτός ειδικού σοβαρού λόγου, ακολουθούν.

10 Η διαφοροποίηση που έκαμε το πρωτόδικο Δικαστήριο μεταξύ των Αγγλικών και των Κυπριακών δεδομένων δεν είναι εύλογη.

15 Στην Αγγλία υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη επιβολής αποτρεπτικών ποινών για εγκλήματα δόλου και αποσπάσεως χρημάτων με εγκληματικό τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της πλαστογραφίας και κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου.

20 Οι Αγγλικές αποφάσεις και οι Αγγλικές αρχές για την επιμέτρηση της ποινής ακολουθούνται στην Κυπριακή νομολογία. Η Κύπρος είναι χώρα του Κοινοδικαίου και οι αρχές στο πεδίο αυτό του δικαίου είναι ταυτόσημες στην Αγγλία και στην Κύπρο.

Τα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα της Κύπρου επιβάλλουν, κατά μείζονα λόγο, την εφαρμογή της πιο πάνω κατευθυντήριας αρχής.

25 Η διαφορά της ανώτατης ποινής που προνοεί ο Νόμος είναι μάλλον τυπικής φύσης, γιατί στην επιμέτρηση της ποινής μεγαλύτερη βαρύτητα έχουν τα περιστατικά που περιβάλλουν την υπόθεση και τον αδικοπραγούντα.

30 Ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι ο τρόπος που το πρωτόδικο Δικαστήριο απέκλινε από την Αγγλική νομολογία είναι ίσως τρωτός, επειδή η απόκλιση έγινε γιατί οι Αγγλικές αυθεντίες αφορούν εγκλήματα της αυτής φύσης, που δεν είναι όμως πλαστογραφία η οποία φέρει φυλάκι-

ση διά βίου. Εισηγήθηκε ότι το Δικαστήριο δεν ξεκινά από το τι είναι το ανώτατο όριο που επιβάλλει ο νόμος για ένα αδίκημα. Το κύριο στοιχείο, τόσο στην Αγγλία, όσο και στην Κύπρο, είναι η παραβίαση του καθήκοντος που έχει ένας που κατέχει εμπιστευτική θέση και η πλαστογραφία διαπράττεται όταν διαπράττεται το κύριο αδίκημα - η κολάσιμος διαγωγή - η παραβίαση και η κατάχρηση της εμπιστοσύνης. Αναφέρθηκε στην υπόθεση *John Barrick* 81 Ct.App.R. 78, στην οποία ο Λόρδος Αρχιδικαστής έθεσε κατευθυντήριες γραμμές για τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής.

Το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την όλη καταστροφή που υφίσταται ένας άνθρωπος επαγγελματίας και δεν περιορίζεται μόνο στο μέγεθος του ποσού και στο είδος του εγκλήματος.

Οι Αγγλικές αποφάσεις στην περίοδο της αποικιοκρατίας ήταν δεσμευτικές για τα Κυπριακά Δικαστήρια - (βλ. *Queen v. Haralambos Erodou*, XIX C.L.R. 144, 146).

Το θέμα της σημασίας των Αγγλικών αποφάσεων ως δικαστικό προηγούμενο και η εφαρμογή του Κοινοδικαίου στην έννομη τάξη της Δημοκρατίας εξετάστηκε στις υποθέσεις *Solomos Stylianou v. The Police*, [1962] C.L.R. 152, στη σελ. 171· *Antonis Mouzouris and Another v. Xylophaghos Plantations Ltd.* (1977) 1 C.L.R. 287, στη σελ. 300· *Adamtsas Ltd. (in Voluntary Liquidation) v. Republic (Minister of Finance and Another)* (1977) 3 C.L.R. 181, στη σελ. 197· *The Republic v. Phivos Petrou Pierides* (1971) 2 C.L.R. 181, στις σελ. 189-190· και *Αστυνομία ν. Γιαννάκη Π. Ευδιά και Άλλων*, (1991) 2 Α.Α.Δ. 456 .

Στην υπόθεση *Γιαννάκη Π. Ευδιά και Άλλων*, (ανωτέρω), ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου είπε:-

"Η ουσία της νομολογίας μας είναι ότι το Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου δεν δεσμεύεται από την Αγγλική νομολογία αλλά ακολουθεί τις αποφάσεις Αγγλι-

κών, Σκωτικών και Ιρλανδικών Δικαστηρίων, ως έχου-
 σες πειστική δύναμη ή ως παρουσιάζουσες το Αγγλικό
 κοινοδικαίο το οποίο θεωρητικά μιλούντες δεν αλ-
 λοιώνεται από συγκεκριμένες αποφάσεις, ή σαν θέμα
 5 διατύπωσης των κανόνων του κοινοδικαίου και ερμη-
 νείας ταυτοσήμων νομοθετημάτων, που αποτελούν
 μέρος του Κυπριακού νομικού συστήματος. Τα Δικασ-
 τήρια μας κατά γενικό κανόνα πρέπει σαν θέμα δικα-
 στικής αβρότητας να ακολουθούν αποφάσεις των Αγγ-
 10 γλικών Εφετείων πάνω στην ερμηνεία ενός νόμου
 εκτός εάν είναι πεπεισμένα ότι οι αποφάσεις αυτές
 είναι εσφαλμένες."

Σε σειρά αποφάσεων τα Δικαστήρια της Δημοκρατίας
 υιοθέτησαν και εφάρμοσαν, στην επιμέτρηση της ποινής,
 15 τις αρχές της Αγγλικής νομολογίας.

Αφού εξετάσαμε με προσοχή την προσβαλλόμενη πρω-
 τόδικη απόφαση, καταλήξαμε ότι το πρωτόδικο Δικαστή-
 ριο λανθασμένα δεν υιοθέτησε την Αγγλική νομολογία, η
 οποία δεν είναι αντίθετη με τις κοινωνικοοικονομικές
 20 συνθήκες της Κύπρου.

Η ψηλότερη προβλεπόμενη ποινή στις περιπτώσεις
 πλαστογραφίας δεν δικαιολογεί τη μη υιοθέτηση των
 αρχών της Αγγλικής νομολογίας.

Πρόσωπο επαγγελματίας, όπως λογιστής, δικηγόρος,
 25 τραπεζικός, δεν υπάρχει, κατά κανόνα, πιθανότητα να
 επαναλάβει τη διάπραξη παρόμοιων αδικημάτων δολίου
 χρηματισμού, ή εγκλημάτων της φύσεως αυτής. Η επιβολή
 της ποινής της φυλάκισης είναι από μόνη της στοιχείο
 αποτρεπτικότητας. Η επαγγελματική καταστροφή η
 30 οποία ακολουθεί τη φυλάκιση, για τις τάξεις αυτών των
 ανθρώπων, επιβάλλει τον περιορισμό, σε κάποιο βαθμό,
 της έκτασης της φυλάκισης. Τα Δικαστήρια, γι' αυτές τις
 κατηγορίες των αδικοπραγούντων, πρέπει, σε αδικήματα
 αυτής της φύσεως, να δεικνύουν επιείκεια στο μήκος της
 35 ποινής.

Ο εφεσείων επανόρθωσε πλήρως τη ζημιά της παραπονούμενης εταιρείας, όπως έχει προεκτεθεί.

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα υπέβαλε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα βαρύτητα στο ελαφρυντικό αυτό. Έκαμε, όπως φαίνεται στην απόφασή του, διάκριση μεταξύ της παρούσας υπόθεσης και της υπόθεσης *Ieronymides v. Republic* (1982) 2 C.L.R. 258, 272, στην οποία επιβλήθηκε ποινή τριχρονής φυλάκισης.

Ο Γενικός Εισαγγελέας τόνισε τη σημασία που πρέπει να αποδίδεται στην ενθάρρυνση των αδικοπραγούντων να προβαίνουν σε επανόρθωση της ζημιάς που προκαλούν στους παραπονουμένους, γιατί αυτό αφορά τη σχέση κατηγορουμένου και πολιτείας και, γενικά, το δημόσιο συμφέρον. Αν, όμως, στην παρούσα περίπτωση, δόθηκε η δέουσα βαρύτητα στον παράγοντα αυτό, το άφησε στην κρίση του Δικαστηρίου.

Η επανόρθωση της ζημιάς είναι πάντοτε ελαφρυντικός παράγοντας, που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής, παρόλο ότι η επανόρθωση αυτή δεν μειώνει τη βαρύτητα του αδικήματος. Η μεταμέλεια είναι στοιχείο μείωσης της ποινής. Η επανόρθωση περιέχει το στοιχείο της μετάνοιας, της συντριβής και επενεργεί προς όφελος της πολιτείας και των θυμάτων του αδικήματος. Ο δράστης δεικνύει, έτσι, έμπρακτα και όχι απλά τη μεταμέλειά του. Τα Δικαστήρια με την επιβολή των ποινών ενθαρρύνουν τους αδικοπραγούντες να επανορθώσουν τη ζημιά των παραπονουμένων - (βλ. *Ieronymides*, (ανωτέρω)). Στην υπόθεση *Christodoulou v. Police* (1985) 2 C.L.R. 93, στις σελ. 95-96 ειπώθηκε:-

"We have indicated earlier on in the present judgment our agreement to the emphasis laid by the learned trial Judge on the gravity of offences of this nature, in particular where connected with dishonoured cheques and their disastrous repercussions on daily economic life; but at the same time we cannot overlook the failure of the trial Court to take into consideration a material fac-

tor, notably the payment by the appellant of full compensation to the complainant in this case. Such a failure constitutes a ground for our interference with the sentence under appeal."

- 5 (Βλ. επίσης την πρόσφατη Απόφαση *Ανδρέας Στέλιου Χ" Φιλίππου ν. Της Αστυνομίας*, (1991) 2 Α.Α.Δ. 95.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα βαρύτητα στον παράγοντα αυτό.

- 10 Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσείοντα ισχυρίστηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα βαρύτητα στην οικειοθελή επιστροφή του στην Κύπρο για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες των πράξεών του, ούτε και στην παραδοχή του.

- 15 Δεν συμφωνούμε με τον ισχυρισμό ότι δεν λήφθηκε δέοντως υπόψη η παραδοχή του εφεσείοντα. Αναφορικά με την επιστροφή του στην Κύπρο, θεωρούμε ότι ο παράγοντας αυτός είναι μικρής σημασίας στην παρούσα υπόθεση και δεν παραγνωρίστηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο.

- 20 Ο εφεσείοντας, πρόσωπο με άμεμπτο προηγούμενο βίο, σε μια περίοδο οκτώ μηνών διέπραξε τα σοβαρά αδικήματα για τα οποία βρέθηκε ένοχος με τη δική του παραδοχή. Είναι λογιστής το επάγγελμα, κατείχε ψηλή θέση εμπιστοσύνης και παραβίασε την εμπιστοσύνη των εργοδοτών του. Δεν είναι πρόσωπο που έχει πιθανότητα να
25 διαπράξει παρόμοιας φύσεως αδικήματα στο μέλλον. Η φυλάκιση έφερε σ' αυτό καταστροφικά αποτελέσματα, ειδικά στον επαγγελματικό τομέα. Η ποινή πρέπει να είναι τέτοια που να δεικνύει τη δημόσια αποκήρυξη της συμπεριφοράς αυτής και να έχει και αποτρεπτικές συνέπειες.
30 Η φυλάκιση από μόνη της είναι μεγάλη τιμωρία στην παρούσα υπόθεση.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο έσφαλε ως θέμα αρχής στην άρνησή του να δεχθεί και εφαρμόσει τις σχετικές αρχές της Αγγλικής νομολογίας. Δεν απέδωσε δε τη δέουσα βα-

ρύτητα στην πλήρη επανόρθωση της ζημιάς της παραπο-
νούμενης εταιρείας.

Θεωρούμε ότι η ποινή των πέντε ετών, είναι, κάτω από
το σύνολο των περιστάσεων, έκδηλα υπερβολική.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, κρίνουμε ότι η πρό- 5
πυσα ποινή στις κατηγορίες της πλαστογραφίας και της
κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου είναι φυλάκιση τριάμιση
ετών.

Η έφεση επιτρέπεται. Η φυλάκιση των πέντε ετών 10
μειώνεται στα τριάμιση έτη. Οι ποινές, όπως και το πρω-
τόδικο Δικαστήριο ορθά διέταξε, να συντρέχουν.

*Η έφεση επιτρέπεται. Η
ποινή μειώνεται σε 3½ έτη.*